

IZS.NOVO

STRATEŠKA DEKLARACIJA IZS ZA RAZVOJNI PREBOJ DIGITALNO PRENOVLJENE TRAJNOSTNE GRADITVE V SLOVENIJI

14. april 2022

Aktualno

SKUPŠČINA IZS JE SPREJELA STRATEŠKO DEKLARACIJO

NA NASLOVNICI

IZS je danes sodobna organizacija, ki združuje več kot 7.000 inženirjev. 25-letnica razvoja in rasti IZS je priložnost za pogled naprej in določitev novih strateških ciljev delovanja. Zbornica je v odlični formi za spopad z vsemi sodobnimi izzivi.

Str.

POZDRAVLJENI

- 3 Vloga - vizija - poslanstvo

AKTUALNO

- 4 Strateška deklaracija IZS

REPORTAŽE

- 6 Slovenski inženirski dan 2022: Prenova stavb in infrastrukture poganja gospodarsko rast

---

INTERVJU

- 8 Dr. Paolo Negro: Na kratko o iniciativi "Novi evropski Bauhaus"

AKTUALNO

- 10 Resolucija o krepitvi potresne varnosti "Prehitimo potres"

INTERVJU

- 11 Dr. Boris Žitnik: Energetski prehod je ogromna sprememba, ki ne bo poceni
12 Ema Pogorelčnik: Prelomni trenutek za geodete in druge uporabnike storitev GURS

ZAKONODAJA IN PREDPISI

- 14 Bistveni poudarki novega Zakona o varstvu okolja
15 Od 1. junija dalje bodo nekateri vodje del lahko pridobili pooblastilo za zahtevne objekte
16 Začasni objekti
18 Pravilnik o gradbiščih bo zamenjala uredba o gradbiščih

OBVESTILA

- 20 Izobraževanja IZS

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

Letnik 25, št. 101, APRIL 2022

Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:

9.300 izvodov. Uredništvo: Inženirska

zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,

1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:

izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara

ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž

GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO:

mag. Črtomir REMEC, Andrej POGAČNIK,

dr. Bojan PAHOR, Matej PLEŠNAR, dr. Željko

VUKELIČ, Mitja LENASSI, mag. Vinko VOLČANJK.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.

Tisk: ORBIS print d.o.o., Ljubljana.

Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske

zbornice Slovenije brezplačen. Copyright ©

2018 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

ISSN 2232-6308

VLOGA - VIZIJA - POSLANSTVO

Živimo v nenehno spreminjajočem se svetu, v katerem nenehno iščemo odgovore na vprašanja, ključna za naš obstoj. Kam nas bo pripeljal tehnološki razvoj? Kakšne bodo potrebe po inženirskem kadru, se jim bomo kot družba znali prilagoditi? Bosta vloga in način dela pooblaščenega inženirja ostala v obliki, kot jo poznamo danes? Je res v interesu družbe vedno večja deregulacija? Kakšni bodo interesi politike?

Pred Inženirsko zbornico Slovenije so zanimivi časi, v katerih mora najmanj ohraniti sedanji status, pomen in vlogo v družbi. Zbornica je v tem trenutku edina institucija, ki zastopa inženirje na področju graditve objektov, zato mora ostati njihov glas tudi v prihodnje. Biti mora voditelj in graditi boljše kakovost okolja in življenja, tudi v bodoče mora ostati referenčno strokovno središče inženirjev.

IZS spodbuja razvoj inženirstva v Sloveniji, ki dviguje blaginjo celotne slovenske družbe. Stremi k visokim etičnim standardom ravnanja, hkrati pa se trudi, da bi tako družba kot politika prepoznali, da inženirji poganjamo napredek in uporabljamo inovativne prakse in tehnologije, ki skrbijo za večjo varnost in učinkovitost grajene krajine.

Težko je opredeliti dolgoročno vlogo Inženirske zbornice Slovenije, če je ta pogojena in prepuščena smernicam in željam aktualne politike in "debirokratizaciji" brez razumevanja osnovnih načel gradbeništva in (samo)odgovornosti inženirja.

Potrebe, želje in cilji inženirjev so jasni, načrtanje poti in načina premagovanja ovir pa sta nekoliko trši oreh. Žal prevečkrat naletimo na ene in iste ovire. Tako je tudi pri oblikovanju gradbene zakonodaje, kjer smo od leta 2002 priča njenim stalnim spremembam. Po vsakih volitvah pridejo novi obrazi, novi pogledi, ponovne razlage in usklajevanja stališč ... Utrujajoče. Ko komaj začrtaš pot, se ta spremeni, cilj pa je vnovič zelo daleč.

S prepoznavanjem vloge IZS bi lahko v prihodnosti posegli tudi v področje reševanja sporov (mediiranja) med projektantskimi podjetji in posredno inženirji – člani zbornice – in naročniki kot tudi drugimi projektantskimi podjetji, in sicer z vidika presojanja, vezanega na strokovna vprašanja. Vse prevečkrat namreč naročniki

pritiskajo na inženirje projektante, zaradi česar je pod vprašajem spoštovanje etičnih načel, ki jim jih zapoveduje poklicni kodeks.

V takšni ureditvi kratko žal potegne inženir. Kot razvijalec sodobnih rešitev naj bi uveljavljal in v svoje projekte vkomponiral sodobne pristope in materiale. Dokler pa svoje delo opravlja pod vtisom groženj, bo primoran uporabljati že preizkušene metode in rešitve, ki pa morda niso več najbolj ustrezne. Na tem področju naš pravni sistem ne štiti inženirja, kar vsekakor ni v korist tehničnemu in tehnološkemu razvoju družbe kot celote.

Bistvo zbornice so pooblaščen inženirji, teh pa ni brez ustreznega izobraževalnega sistema. Je današnja ureditev res ustrezna? Imajo po zaključenem bolonjskem študiju inženirji res dovolj kompetenc iz svoje stroke, da lahko na vrhunski ravni opravljajo svoj poklic? So dovolj podkovani s teorijo, da lahko v praksi raziskujejo in uvajajo novosti, ki so temelj vsake tehnološko razvite družbe? Bolonjski študij ni prinesel zelenih rezultatov, a rešitev ni v vedno novih univerzah in študijskih programih. Prej bi morali kot javnost stremeti k temu, da obstoječe programe naredimo dovolj dobre, da bodo iz njih izhajali vrhunski strokovnjaki v svetovnem merilu.

Vse to so spremembe, ki jih potrebujemo, da bi premostili pomanjkanje ustrezno izobraženih inženirjev. Rešitev vsekakor ni v sproščanju dostopa do strokovnega izpita brez ustreznega znanja. Edina rešitev je, da bodočim inženirjem ponudimo dostop do več in boljšega znanja. Menim, da bo v prihodnje ena od bistvenih nalog inženirske zbornice, da bo sodelovala pri prenovi izobraževalnega sistema, ki bi se morala začeti že na srednješolski stopnji in nadaljevati z visokošolskimi programi.

Kje se torej pooblaščen inženirji vidimo čez 5 ali 10 let? Del odgovorov je podal Slovenski inženirski dan, del jih podaja Strateška deklaracija IZS, ki jo v celoti objavljamo v tej reviji, del odgovorov pa bomo morali poiskati tudi v sebi. Potrebno se je videti in prepoznati, a tudi biti viden in prepoznan.

mag. Vinko Volčanj, univ.dipl.inž.el.
Predsednik upravnega odbora Matične sekcije elektro inženirjev

STRATEŠKA DEKLARACIJA IZS ZA RAZVOJNI PREBOJ DIGITALNO PRENOVLJENE TRAJNOSTNE GRADITVE V SLOVENIJI

Matjaž GRILC, univ.dipl.inž.geod.
Poverjenik IZS za komuniciranje

25 letnica delovanja je prvi, zares pomemben mejnik v obstoju katekole organizacije. Je priložnost za praznovanje, hkrati pa primeren trenutek za inventuro opravljenega dela in strateški premislek kako naprej.

Ko smo se na Inženirski zbornici Slovenije (IZS) odločili, da ob 25 letnici delovanja organiziramo Strateški forum, smo si zastavili ambiciozen cilj, da s pomočjo različnih omizij eminentnih gostov, izoblikujemo usmeritve delovanja IZS za naslednje obdobje delovanja. Seveda je danes dolgoročno načrtovanje, zaradi izjemnega tehnološkega razvoja in hitro spreminjajočih družbenih razmer (v mislih imamo predvsem epidemijo, ki je dodobra spremenila naše vsakdanje delovanje), zelo nevhvaležno dejanje. Pa vendar smo želeli detektirati usmeritve, ki bodo določale smer delovanja IZS v naslednjem srednjeročnem obdobju in hkrati poudariti vrednote, ki jih IZS zagovarja pri svojem delu. Skrb za strokovnost še vedno ostaja primarna naloga IZS. Zagotavljamo pa jo lahko na različne načine. Želeli bi si, da bo izvajanje javnih pooblastil, ki jih IZS ima, v prostoru in času puščalo sled, po kateri bo IZS prepoznavna, še naprej bo aktivno sooblikovala politiko graditve in kot taka ostala ena od referenčnih strokovnih organizacij v Sloveniji.

Strateški forum, ki smo ga organizirali v mesecu novembru 2021 pod naslovom

“Inženirji gradimo varno, zeleno in digitalno” je več kot upravičil naša pričakovanja. Kvalitetne razprave uvodnih govorcev in razpravljavcev na treh tematskih omizjih so botrovali odločitvi, da usmeritve zapišemo v obliki deklaracije, ki bo več kot 7.000 pooblaščenih inženirjev vseh strok zavezala k še boljšemu delu v prihodnje. Deklaracijo IZS je navdihnil tudi govor Ministra za okolje in prostor, **dr. Andreja Vizjaka**, katerega izsek iz nagovora navajam:

“Zato danes IZS lahko nastopa kot enoten glas stroke in pušča odtis, ki ga zaznamuje seštevek znanj, izkušenj in jasne vizije razvoja. In ta vaš odtis je prepoznaven in neizogiben za prihodnost slovenskega gradbeništva, posledično pa tudi gospodarstva.”

Začetek letošnjega leta sovпада s še enim pomembnim dogodkom. V mesecu

januarju so namreč na IZS potekale volitve, ki so prenovile vrste izvoljenih funkcionarjev. Novi Upravni odbor zbornice je zato predlagal novi Skupščini IZS, da sprejme Strateško deklaracijo IZS za razvojni preboj digitalno prenovljene trajnostne graditve v Sloveniji in na ta način zakoliči smer delovanja v tem, pravkar začetem mandatu.

Skupščina je deklaracijo sprejela na svoji prvi redni seji po izvolitvi, ki je bila točno v predvolilnem času. S tem je IZS javno prezentirala svoja strokovna stališča in želeli bi si, da bi naše vrednote “posvojilo” in zagovarjalo čim večje število strank iz vseh političnih spektrov in še več, da bi te vrednote našle mesto tudi v koalicijski pogodbi, ki bo temelj delovanja državne politike v naslednjem mandatu. S tem namenom jim jo tudi pošiljamo. ■

STRATEŠKA DEKLARACIJA IZS "ZA RAZVOJNI PREBOJ DIGITALNO PRENOVLJENE TRAJNOSTNE GRADITVE V SLOVENIJI"

UVODNE UGOTOVITVE

Inženirska Zbornica Slovenije se ob 25-letnici delovanja s ponosom ozira na prehojeno pot, na kateri je vzpostavila spoštovano in zaupanja vredno inštitucijo vseh inženirjev v procesu graditve. IZS je danes porok kakovosti storitev in zaščite javnega interesa v procesu graditve in hkrati konstruktivni partner državi pri oblikovanju normativnih pogojev dela. Kot taka je prepoznana tudi v tujini, saj se aktivno vključuje v razprave o statusu in pogojih dela inženirjev tako na evropski, kot tudi svetovni ravni.

25-letnica razvoja in rasti IZS je priložnost za pogled naprej, za določitev novih strateških ciljev delovanja v prihodnjem obdobju. IZS je danes sodobna organizacija, ki združuje več kot 7.000 inženirjev. Zbornica je v odlični formi za spopad z vsemi sodobnimi izzivi. Notranje trdna je pripravljena na strateške povezave z drugimi organizacijami s področja graditve, prostora in okolja, saj je jasno, da so ambiciozni cilji dosegljivi

le s sodelovanjem in sinergijo vseh akterjev – tako javnih, kot tudi zasebnih.

Inženirska zbornica Slovenije je svoj jubilej praznovala z zelo odmevnim ter izjemno obiskanim Strateškim forumom. Eminentni uvodničarji in gosti okroglih miz so nakazali usmeritve, ki bodo usmerjale delovanje zbornice v prihodnjih letih.

Naloga IZS v prihodnjih letih bo povezovati usmeritve evropskega zelene dogovora z vsakdanjim življenjem in

prostorom ter graditi trajnostno in vključujočo prihodnost za vse. Naše vrednote so VARNOST, TRAJNOST, DIGITALNA PREOBRAZBA in VKLJUČENOST, naš način dela pa ustvarjanje mostov med svetom narave in tehnike, znanosti in tehnologije, umetnosti in kulture. Govorimo o odgovorih na zelene in digitalne izzive za preoblikovanje našega življenja na bolje.

Strateške usmeritve delovanja IZS v naslednjem obdobju bodo:

VARNOST

Ena od prioriteten usmeritev IZS je bila in mora biti tudi v prihodnje zagotavljanje varnega in zanesljivega grajenega okolja. Predpogoj za to je visoka strokovnost naših članov in družbeni konsenz o pomembnosti te problematike. Zato si bo IZS tudi v prihodnje prizadevala za celovito prenovo slovenskega stavbnega fonda, ki bo poleg energetske učinkovitosti vključevala tudi protipotresno, protipožarno in protipoplavno obnovo.

TRAJNOST

Vloga inženirjev, združenih v IZS je ključna pri prehodu v trajnostno in zeleno graditve. Zato bomo v prihodnje načrtovali takšne objekte, ki bodo energijsko učinkoviti, grajeni s pomočjo naravnih obnovljivih virov in v čim večji meri sposobni reciklaže, odporni na podnebne spremembe in s čim manjšimi emisijami toplogrednih plinov in snovi v okolje, s čimer bomo prispevali h krožnemu gospodarstvu na področju graditve in aktivnemu varovanju okolja.

DIGITALNA PREOBRAZBA

IZS se zaveda nujnosti digitalne preobrazbe procesa graditve od načrtovanja, izgradnje ter upravljanja in vzdrževanja objektov. V tem procesu že imamo uspehe, nameravamo pa v prihodnosti svojo aktivno vlogo na tem področju še okrepiti. Predvsem bomo proaktivno sodelovali pri uvajanju sodobnih digitalnih platform v proces graditve in soustvarjali pogoje za standardizacijo rešitev, izobraževanje in implementacijo. Ocenjujemo, da ima Slovenija na tem področju znaten zaostanek, zato bomo temu področju namenili ustrezno pozornost ter z aktivnim sodelovanjem z inštitucijami na področju izvajanja gradnje ta zaostanek poskusili nadoknaditi. Naši inženirji bodo aktivni promotorji integralnega projektiranja preko referenčnih digitalnih platform GIS (geografski informacijski sistem) in BIM (informacijsko modeliranje objektov), njihovi digitalni projekti pa bodo vključeni v ekosisteme pametnih mest vasi in skupnosti.

VKLJUČENOST

IZS bo v prihodnjem obdobju delovala v skladu z načeli iniciative imenovane, Novi evropski Bauhaus, ki združuje državljane, strokovnjake, podjetja in institucije, da ponovno osmislijo bolj trajnostno življenje v Evropi in širše. Zato bo delo zbornice inkluzivno in povezovalno. Za doseg ambicioznih ciljev bomo aktivno sklepali partnerstva s sorodnimi strokovnimi javnimi, civilnimi in zasebnimi organizacijami in v skupnih platformah poskušali udeležiti gornje izzive. Zbornica bo nadaljevala s sodelovanjem z resornim in drugimi ministrstvi pri razvoju kakovostnih in izvedljivih zakonodajnih rešitev, ki bodo skladne z zakonodajo EU ter v največjo korist vseh uporabnikov. Pomembna bo osredotočenost na ljudi, skrb za enakopravnost strok ter visoko strokovnost in skladen razvoj kompetenc, potrebnih za uspešno izvedbo evropskega zelenega dogovora.

mag. Črtomir REMEC

prof. dr. Mihael BRENČIČ

Maja ČADEŽ

Matjaž GRILC

prof. dr. Rafael MIHALIČ

Matko MIOČ

mag. Ulrich ZORIN

Iztok TURK

Svetovni inženirski dan za trajnostni razvoj

SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN 2022: PRENOVA STAVB IN INFRASTRUKTURE POGANJA GOSPODARSKO RAST

Velike disruptivne silnice vplivajo na mednarodne trge in oblikovanje trendov na domala vseh področjih življenja. Prenova stavb in infrastrukture sta pomembna strateška naložba nacionalnih gospodarstev in tudi zasebnih družb z namenom zagona in pospeševanja gospodarske rasti. Tako je Inženirska zbornica Slovenije za osrednjo temo letošnjega Slovenskega inženirskega dne (SID) izbrala prav prenovno obstoječe infrastrukture, s katero dosežemo dva ključna dejavnika – v ospredje postavljamo trajnost, saj obnavljamo že obstoječe gradnje, hkrati pa ščitimo in ohranjamo naravo, saj vanjo ne posegamo z novimi gradnjami. Zelo nas veseli, da so pooblaščen inženirji prepoznali pomembnost tematike, tudi na letošnji digitalni konferenci jih je sodelovalo skoraj 2000.

Inženirska zbornica Slovenije je ravno praznovala svojo 25 – letnico, kar je v svojem uvodnem nagovoru predsednik mag. Črtomir Remec. “Gre za pomembno prelozno v delovanju stroke, ki skrbi za

razvoj sodobne družbe in države,” je ocenil Remec in poudaril, da morata slovenska in evropska družba še več napora in sredstev vložiti v zagotavljanje varnosti in kakovosti naših življenj. **Sodoben način življenja in trajnostni razvoj brez inženirjev nista več mogoča**, je dejal Remec. S temi mislimi so se strinjali tudi ostali slavnostni govorniki in predavatelji, ki so predstavljali smernice, odkrivali trende in gibanja dobrih praks pri prenovi stavb in infrastrukture. Strinjali so se, da sta ogljični odtis in vpliv na okolje po prenovah praviloma nižja, saj v stavbe lahko vgrajujemo in jih na ta način nadgrajujemo z najnovejšimi inženirskimi rešitvami.

Med tokratnimi visokimi predstavniki vlade je nastopil generalni direktor Direktorata za prostor, graditev in stanovanja **Georgi Bangiev**, v katerega pristojnost sodijo vsa tematsko relevantna področja letošnje konference.

Plenarni del konference je požel izvrsten odziv, sekcijski deli pa so prinesli strokovno nadgradnjo.

Mednarodni predstavnik plenarnega dela dogodka **dr. Paolo Negro** iz Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije je predstavil pobudo **Novi evropski Bauhaus**, ki naj bi omogočila uresničevanje zelene dogovora v našem življenjskem okolju. “New Green Deal” je ena najpomembnejših iniciativ EU-ja, okrog katerega se vrtila večina investicijskih načrtov in priložnosti unije. Predstavlja poziv k zasnovi in oblikovanju trajnostnega in vključujočega okolja. Dr. Negro je predstavil tudi aktivnosti Skupnega raziskovalnega središča v zvezi s proučevanjem **možnosti integracije potresnih utrditev in energetskih sanacij**.

Marta Skubic iz Ministrstva za okolje in prostor je predstavila težko pričakovano **Resolucijo o potresni odpornosti objektov**, ki jo pripravlja ministrstvo, s katero bo Slovenija končno dobila osnovo za začetek sistemske potresne ojačitve potresno ogroženih objektov. Predavanje Marte Skubic je bilo odlična most med lanskim in letošnjim inženirskim dnevom, lani smo na SID

v ospredje postavili prav potres in izzive, povezane z njimi, letos pa potresni prenovi dodajamo še ostale, predvsem energetske vidike prenove obstoječih gradenj.

Med udeleženci je zelo odmevalo predavanje **prof. dr. Rafael Mihaliča** o grožnjah, ki jih prinaša **morebitni razpad elektro omrežja**. V njem je g. Mihalič nazorno predstavil, kako odvisen je naš vsakdan od električne energije in koliko časa bi trajalo od trajnega izpada električne energije, da bi se ureditev, kot jo poznamo, začela sesuvati v prah. Predavanje je odprlo oči udeležencem in spodbudilo živahno razpravo o vsebini, ki ji zagotovo ne posvečamo dovolj pozornosti.

V **popoldanskem delu** se je Slovenski inženirski dan 2022 nadaljeval s šestimi deli, posvečenimi vsaki matični sekciji posebej. Predstavniki vsake stroke so svojim kolegom predstavili izzive in priložnosti, ki jih na njihovem področju prinaša prenova grajenega prostora, svoje izkušnje in dosežke so z udeleženci delili tudi predstavniki znanosti in gospodarstva.

Udeleženci konference so si bili v odzivih, ki smo jih zbrali po izvedeni konferenci, enotni – izbrana tematika je bila zelo aktualna in v tem trenutku ključna za nadaljnji razvoj tako stroke kot gospodarstva. Strokovnost predavateljev pa se je odrazila tudi

v tem, da so svoja predavanja na razumljiv način predstavili tudi udeležencem SID 2022, ki se z njihovimi tematikami vsakodnevno ne ukvarjajo.

Ko potegnemo črto pod Slovenskim inženirskim dnevom 2022, smo lahko zadovoljni, saj smo skoraj 2000 inženirjem podrobneje predstavili problematiko prenove stavb in infrastrukture in prispevali svoj kamenček v mozaik varnega in zelenega grajenega okolja. ■

SLOVENSKI INŽENIRSKI DAN
 WORLD ENGINEERING DAY 4. MAREC 2022, LJUBLJANA

PRENOVA STAVB IN INFRASTRUKTURE

2.000

Skoraj 2.000 pooblaščenih inženirjev razpravljalo o dobrih praksah in razvojnih priložnostih

30+

Na konferenci je nastopilo več kot 30 uveljavljenih govorcev

20h+

Programski odbor konference pripravil več kot 20 ur vsebin

Sodelovali so visoki predstavniki Vlade Republike Slovenije, Evropske komisije in partnerskih organizacij IZS

SID 2022 na voljo kot video na zahtevo na portalu e-izobraževanja IZS

Hvala za sodelovanje!

DOGODEK SO PODPRLI:
 ZLATI SPONZOR

SREBRNA SPONZORJA

BRONASTI SPONZORJI

Intervju

DR. PAOLO NEGRO: NA KRATKO O INICIATIVI
"NOVI EVROPSKI BAUHAUS"

Pogovarjal se je Dejan PREBIL, univ.dipl.inž.grad.

OSEBNA IZKAZNICA

Dr. Paolo Negro je zaposlen na Skupnem raziskovalnem središču Evropske komisije v Ispri. Po pridobljeni fakultetni izobrazbi s področja gradbeništva na Univerzi v Padovi je le to najprej nadgradil s fakultetno izobrazbo s področja potresnega inženirstva na Univerzi v Californiji, Berkeley, nato pa še z doktoratom na Univerzi v Walesu, Swansea. Pred pričetkom dela za Evropsko komisijo je deloval kot projektant nosilnih konstrukcij. Sodeloval je pri projektiranju nuklearne elektrarne kot tudi rekonstrukciji katedrale, uničene med potresom v Furlaniji. Njegovo poklicno pot zaznamuje tudi dolgoletno raziskovalno delo in znanstveno svetovanje na področju potresnega inženirstva in okolju prijaznega projektiranja stavb. Za ELSA je vodil številne raziskovalne projekte, sodeluje v tehničnih komitejih ISO, FIB in ECCS. Na letošnjem Slovenskem inženirskem dnevu je predstavil iniciativo Evropske komisije z naslovom **Novi evropski Bauhaus ter pilotni projekt celovite potresne in energetske prenovne stavb**.

Kaj je pobuda Novi evropski Bauhaus?

Novi evropski Bauhaus je okoljski, gospodarski in kulturni projekt, ki ga je sprožila Evropska komisija leta 2020. Je gonilna sila za pretvorbo Evropskega zelenega dogovora v oprijemljive spremembe na terenu, pri čemer daje poudarek participativnim procesom za ustvarjanje lepih, trajnostnih in vključevalnih prostorov, produktov in načinov življenja.

Kaj prinaša pobuda, komu je namenjena in kakšni so njeni osnovni cilji?

Novi evropski Bauhaus si prizadeva izboljšati življenja državljanov in državljanek na inovativen in na človeka osredotočen način, in sicer z izboljšanjem vseh vidikov življenja, od stavb in javnih prostorov do produktov, od storitev do ekosistemov, od miselnosti do vedenja.

Pobuda podpira pozitivne spremembe z namenskimi nagradami in razpisi za zbiranje predlogov, pa tudi z mobilizacijo že obstoječih programov Evropske unije, s čimer se poslužuje potencialov raziskovanja in ustvarjalnosti za vplivanje na naše zelene in digitalne izzive ter preoblikovanje našega življenja na bolje.

Novi evropski Bauhaus z omogočanjem **platforme za eksperimentiranje in povezovanje** podpira gibanje trajnostnih skupnosti, vključevalnih dialogov in namenskih projektov. V letu dni se je pobudi pridružilo več kot 430 nevladnih organizacij, izobraževalnih ustanov, kolektivov in neprofitnih organizacij, ki so s tem postali tudi njeni **uradni partnerji**. Partnerji s svojimi neodvisnimi dejavnostmi ustvarjajo razliko na lokalni ravni, obenem pa se združujejo, razmišljajo in delujejo kot skupnost. S **prihajajočim razpisom za Prijatelje** bodo k sodelovanju pri pobudi kmalu povabljene tudi lokalne in regionalne oblasti ter podjetja, ki so pripravljena pozitivno vplivati na naše družbe. Ta **rastoča skupnost** združuje državljanke in državljanke, strokovnjake in strokovnjakinje, podjetja in institucije ter krepi pogoje o tem, kako naj jutrišnji življenjski prostori postanejo cenovno dostopnejši in bolj dosegljivi. Obenem mobilizira oblikovalce in oblikovalke, arhitekta in arhitektke, znanstvenike in znanstvenice, kreativce in kreativke iz različnih disciplin, da znova premislijo koncepte trajnostnega življenja.

Prvi "Festival Novega evropskega Bauhauza", ki bo potekal med 9. in 12. junijem 2022 v Bruslju in na spletu, bo ponudil priložnost izmenjave stališč in razprave o temah v zvezi z Novim evropskim Bauhausom, odkrivanje inovativnih projektov in prototipov, ki odražajo in podpirajo vrednote pobude, ter slavljenje kulture, umetnosti in svobode izražanja.

Katera so glavna načela pobude?

Novi evropski Bauhaus predlaga koncept razvijanja **celostnih rešitev** za izzive, in sicer z združevanjem treh temeljnih vrednot: **trajnosti** (od podnebnihih ciljev do krožnosti, nične stopnje onesnaževanja in biotske raznovrstnosti), **vključnosti** (vključno

Dr. Paolo NEGRO

s spoštovanjem raznolikosti, enakosti za vse, a tudi dostopnosti in dosegljivosti) in **estetike** (pa tudi vseh razsežnosti kakovosti izkustva onkraj funkcionalnosti).

Pobuda združuje večstopenjski, participativni in trans disciplinarni pristop.

Medtem ko si izzive, s katerimi se soočamo, delimo globalno, pa se spremembe dogajajo na lokalni ravni, kjer pravzaprav dobijo pomen za ljudi. Doprinos Novega evropskega Bauhauza torej predstavlja **izpostavljanje prednosti okoljskega prehoda na lokalni ravni**, sledječ pristopu, ki temelji na kontekstu. Po drugi strani pa tak pristop omogoča učenje iz nastalih rešitev, njihovo repliciranje in prilagajanje, to pa nato pripelje do transformacij v širšem obsegu.

Novi evropski Bauhaus je v fazi sooblikovanja (januar – junij 2021) povabil vse, ki jih pobuda zanima, da skupaj opredelijo njegov koncept in obseg. Komisija je v šestih mesecih izvedla obsežno sodelovanje z državljanji in državljanjkami, strokovnjaki in strokovnjakinjami ter organizacijami in iz njega povzela ključne izzive ter zamisli, ki bodo kratkoročno in dolgoročno vodile Novi evropski Bauhaus. Ta participativni pristop je drugo temeljno načelo pobude, katere cilj je vključiti civilno družbo v Evropi in izven nje ter ljudi vseh starosti in v vsej njihovi raznolikosti. Cilj osredotočanja na vključenost ni le, da nikogar ne pusti za seboj, temveč spoznanje, da **se najustvarjalnejše rešitve rodijo iz kolektivnega razmišljanja**. Nove rešitve naj rešujejo vsakdanje težave in izboljšajo kakovost življenja za vse.

Razvijanje inovativnih rešitev zahteva tudi premoščanje izoliranih stališč in poklicev. Novi evropski Bauhaus se zavzema za transdisciplinaren pristop in spodbuja idejo, da imajo kultura in tehnologija, inovacije in oblikovanje, inženiring, obrt, umetnost in znanost, ki delujejo z roko v roki, moč, da se z ustvarjalnim

sodelovanjem lotijo najzapletenejših družbenih problemov.

Kakšne pripravljalne ukrepe načrtuje Evropska komisija v zvezi s pobudo Bauhaus?

Po začetku projekta septembra 2020, ki ga je sprožila predsednica Komisije **Ursula von der Leyen**, je Komisija prešla v način poslušanja in začela **fazo oblikovanja pobude**, ki je vsem zainteresiranim omogočila izmenjavo idej, primerov, vizij in izzivov, ki jih je treba upoštevati v projektu. Kot je navedeno zgoraj, je faza oblikovanja trajala od januarja do junija 2021. Prejeti prispevki (več kot 2000) so nato bili podlaga **sporočila Komisije o Novem evropskem Bauhausu**, ki je bilo objavljeno septembra 2021.

Komisija je v sporočilu opredelila **štiri "tematske osi" implementacije Novega evropskega Bauhausu**:

- ponovno povezovanje z naravo;
- ponovno ustvarjanje občutka pripadnosti;
- dajanje prednosti krajem in ljudem, ki to najbolj potrebujejo;
- zavzemanje za dolgoročno razmišljanje, ki naj upošteva življenjski cikel v industrijskem ekosistemu.

Sporočilo je opredelilo tudi prvi sklop ukrepov za uresničevanje. Nekateri **ukrepi za uresničevanje so že v teku**, denimo prvi **razpisi**, namenjeni Novemu evropskemu Bauhausu, se že izvajajo, septembra lani pa so bile podeljene tudi prve **nagrade Novega evropskega Bauhausu**.

Kakšni so njeni finančni učinki?

Novi evropski Bauhaus nadgrajuje in mobilizira že obstoječe programe EU, in sicer s prvim sklopom namenskih razpisov za zbiranje predlogov, objavljenih v letih 2021 in 2022. Ti med drugim vključujejo programe, kot so Obzorje Evropa in njegove misije, Evropski sklad za regionalni razvoj, Program za enotni trg, Program LIFE in Digitalna Evropa. Natančneje, iz omenjenih programov EU je v obdobju 2021–2022 **projektom Novega evropskega Bauhausu namenjenih približno 85 milijonov evrov**. Obenem pa številni programi EU vključujejo Novi evropski Bauhaus kot element konteksta ali prednostne naloge brez vnaprej določenega namenskega proračuna.

Mobilizacija različnih programov bo potrebna tudi v prihodnje, da bi dosegli različne skupnosti, povabljen, da se pridružijo Novemu evropskemu Bauhausu, in tako zagotovili, da so vse razsežnosti, pomembne za Novi evropski Bauhaus, podprte na ciljno usmerjen način.

Komisija obenem poziva države članice, naj izrazijo svojo zavezanost podpori in vključevanju Novega evropskega Bauhausu v implementacijo **kohezijske politike 2021–2027** ter mobilizirajo ustrezne segmente svojih **načrtov za okrevanje in odpornost**.

Kdaj lahko pričakujemo njeno implementacijo v Sloveniji?

Novi evropski Bauhaus je že v fazi implementacije in uresničevanja. Prvi razpisi, namenjeni Novemu evropskemu Bauhausu, so bili sproženi leta 2021, prav tako tudi prva izdaja nagrad Novega evropskega Bauhausu.

Ena od dobitnic nagrad Novega evropskega Bauhausu 2021 je bila slovenska arhitektka **Jona Rak Koceli** za projekt **Hiša brez odpadkov v Žalcu**. Projekt bo preoblikoval 130 let staro rezidenco v družinsko hišo in center za eksperimentiranje ter izobraževanje na področju energetske učinkovitosti in urbane proizvodnje hrane. Cilj je ponovno uporabiti vsaj 80 odstotkov prvotnega materiala nepremičnine, pri čemer naj se čim manj preusmeri na odlagališča odpadkov.

Novi evropski Bauhaus šteje že **5 partnerjev iz Slovenije**. **Ministrstvo za kulturo** (Direktorat za kulturno dediščino) kot **državna kontaktna točka** pobude povezuje in usklajuje prizadevanja v Sloveniji.

Ste na tem področju že vzpostavili kakšen pilotni projekt?

Po koncu faze oblikovanja junija 2021 je Novi evropski Bauhaus vstopil v **fazo "uresničevanja"**, znotraj katere bodo sčasoma uvedeni prvi pilotni projekti.

Septembra lani je bil v okviru programa Obzorje Evropa objavljen **razpis za "Demonstratorje svetilnika Novega evropskega Bauhausu"** (v vrednosti 25 milijonov evrov). Ti demonstratorji svetilnika bodo predstavili nove pristope in najsodobnejše rešitve za izzive, ugotovljene v fazi sooblikovanja pobude. Zagotovili bodo rešitve po meri, ki bodo ustrezale različnim regijam, obenem pa bodo skozi celoten proces vključevale evropske državljane in državljanke ter vse zainteresirane strani. Trenutno potekajo njihove evalvacije. Uspešni kandidati in kandidatke bodo objavljeni septembra 2022, inovativni pilotni projekti pa se bodo začeli kmalu zatem.

Poleg tega bo razpis programa Obzorje Evropa (10 milijonov evrov) **podprl demonstratorje socialno in cenovno dostopnih stanovanjskih okrajev**, pri čemer se bo upošteval integriran sosedski pristop.

Komisija začena 7. aprila tudi **Laboratorij Novega evropskega Bauhausu**. Celotna pobuda Novi evropski Bauhaus se nanaša na inovativen pristop k podpori prehodov. To želimo doseči tudi z Laboratorijem Novega evropskega Bauhausu, ki bo v službi skupnosti Novega evropskega Bauhausu. To bo prostor za soustvarjanje projektov v duhu odprtosti in zaupanja. Projekti Laboratorija Novega evropskega Bauhausu bodo omogočili vzpostavitev pogojev za zeleni prehod in spodbudili oprijemljive preobrazbe na samem terenu. ■

ŠE NA KRATKO O PILOTNEM PROJEKTU CELOVITE PRENOVE STAVB

Kakšni so cilji evropskega pilotnega projekta "Integrirane tehnike za krepitev potresne varnosti in energetske učinkovitost obstoječih stavb" in kako se bodo izvajali v praksi?

Pilotni projekt je sprožil Evropski parlament, vodi pa ga Skupno raziskovalno središče Evropske komisije. Splošni cilj je **zagotoviti tehnične smernice za zmanjšanje potresne ranljivosti in hkrati povečanje energetske učinkovitosti obstoječih stavb po vsej Evropi**. Začeli smo z oceno učinkovitosti različnih tehnologij in njihovih stroškov ter z merjenjem njihovega vpliva skozi celoten življenjski cikel. **Razvili smo metodologijo za oceno številnih kumulativnih koristi krepitev stavb**. **Analizirali smo več kot 100 milijonov stavb** v Evropski uniji in izbrali regije, kjer bi prenova imela največji učinek. Naša **priporočila se lahko neposredno vključijo v načrte prenove**, ki bi lahko koristili milijonom Evropejcev in Evropejk.

S katerimi mehanizmi namerava Evropska komisija spodbujati uporabo integriranih tehnik?

V skladu z Evropskim zelenim dogovorom in zavezo EU, da bo do leta 2050 dosegla neto nič emisij toplogrednih plinov, je EU sprožila **pobudo Prenovitevni val**, ki bo zagotovila obseg naložb brez primere za prenovu evropskega stavbnega fonda. Obenem bo **Mehanizem za okrevanje in odpornost** dal na razpolago **več kot 600 milijard evrov posojil in nepovratnih sredstev** za podporo reformam in naložbam. Dejansko je **več držav EU že vključilo integrirano potresno in energetske prenove stavb v svoje dolgoročne strategije prenove ter v načrte za okrevanje in odpornost**.

Pilotni projekt **pomaga državnim organom razviti načrte za prenovu stavb in izbrati najboljše tehnologije krepitev za specifične tipe stavb**. Ker so informacije ključne, delimo rezultate projekta preko spletne platforme (<https://buildings-renovation-makerspace.jrc.ec.europa.eu>). In nenazadnje, Skupno raziskovalno središče odpira Evropski laboratorij za strukturno oceno (https://joint-research-centre.ec.europa.eu/laboratories-and-facilities/european-laboratory-structural-assessment-reaction-wall-facility_en) za raziskovalce in raziskovalke ter industrijo za eksperimentiranje pri integrirani prenovi stavb.

Graditev objektov

RESOLUCIJA O KREPITVI POTRESNE VARNOSTI "PREHITIMO POTRES"

Dejan PREBIL, univ. dipl. inž. grad.
Inženirska zbornica Slovenije
Svetovalec za sistemsko zakonodajo in inženirstvo

37. nujna seja Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor je bila 21. 1. 2021 sklicana v Državnem zboru RS na temo potresne ogroženosti stanovanjskih stavb v primeru močnega potresa v Sloveniji. Vabljeni predstavniki stroke smo si bili enotni, da so nekateri, predvsem starejši objekti v Sloveniji potresno neodporni, da so zaradi tega ogrožena številna človeška življenja, ter da je potrebno tako stanje nujno odpraviti. Odbor za infrastrukturo Državnega zbora RS je zato Ministrstvu za okolje in prostor naložil, da do konca leta 2021 pripravi program protipotresne sanacije potresno ogroženih objektov. Resolucija je bila pripravljena in dana v javno obravnavo 1. 3. 2022, javna obravnavo pa se je z 31. 3. 2022 že tudi zaključila.

Resolucijo o krepitvi potresne varnosti s pomenljivim naslovom "PREHITIMO POTRES" so pripravile službe Ministrstva za okolje in prostor, pri čemer so se oprle na strokovno podlago Seizmični stresni test stavbnega fonda Republike Slovenije (2020-2050), ki jo je pripravila Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani. Na Inženirski zbornici Slovenije smo pri pripravi resolucije aktivno sodelovali z strokovnimi nasveti in predlogi. Resolucija oblikuje aktivno politiko krepitve potresne varnosti stavbnega fonda v Republiki Sloveniji, s katero država prispeva k manjšim posledicam v primeru potresnega dogodka, ki je v našem prostoru verjeten in pričakovani. Sledi splošnemu cilju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, med drugim preprečitvi oziroma ublažitvi posledic naravnih nesreč, z namenom, da bi bilo življenje varnejše in kakovostnejše. Usmerjena je v preventivo, ki je učinkovitejša in dolgoročno sprejemljivejša od drugih oblik varstva pred naravnimi nesrečami tudi z vidika zagotavljanja sredstev za financiranje ukrepov.

Stroke je zelo enotna in na problematično potresno odpornost objektov opozarja že dlje časa. Nezadostna potresna odpornost stavbnega fonda v Republiki Sloveniji izhaja tudi iz strokovnih podlag Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani. V primeru močnejšega potresa, predvsem v večjih mestih je pričakovati veliko materialno škodo. Ker ima potres močan vpliv na druge pomembne vidike delovanja družbe, bi močnejši potres vplival tudi na prekinitev delovanja pomembnejših objektov in sistemov in s tem lahko ohromil celotno državo in družbo. Kljub

izredno velikim posledicam pa je zavedanje o potresni nevarnosti v Republiki Sloveniji dokaj nizko, zato kot nujen ukrep izpostavlja tudi ozaveščanje in izobraževanje prebivalcev o nujnosti strokovnega pristopa k prenovi objektov, saj bi lahko nestrokovni posegi poslabšali potresno varnost.

Vodilo oblikovanja Resolucije je Ustava Republike Slovenije, da ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja in varnosti ter uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.

Resolucija predstavlja instrument za postopno utrjevanje stavbnega fonda, saj se do sedaj v krepitvi potresne odpornosti stavbnega fonda ni vlagalo večjih finančnih sredstev. Izjema je Posočje, kjer je šlo za odpravo škode in popravilo ter ojačitev poškodovanih objektov po potresu. Z akcijskimi programi, ki jih predvideva resolucija, se bo zagotovila sistemska ureditev protipotresne sanacije ogroženih stavb, kar ima več vzporednih pozitivnih učinkov. Resolucija omogoča dolgoročno preventivno ukrepanje z zagonom procesa prenovne potresno ogroženih stavb. Do sedaj se je veliko sredstev vlagalo predvsem v energetske prenovne stavb. V primeru hujših poškodb stavb ob potresu, bi imela razgradnja energetske saniranih stavb večji negativni vpliv na okolje, hkrati bi bila razgradnja dražja ter v energetsko prenovno vložena finančna sredstva izgubljena. Celostni pristopi k prenovam stavb bodo pozitivno vplivali tudi na slovensko gospodarstvo, predvsem na gradbeno in na druge spremljajoče industrijske panoge.

Resolucija zapoveduje pripravo izvedbenih dokumentov – akcijskih programov za zmanjšanje potresnega tveganja, ki se bodo periodično posodabljali, predvidoma na vsakih pet let. Prvi akcijski plan bo pripravljen v roku dveh let po sprejetju resolucije.

Najpomembnejši zastavljeni cilj je, da bo potresno tveganje stavbnega fonda po izvedenih ukrepih, ki jih resolucija predvideva, manjše od sprejemljivega tveganja. To pomeni, da bo treba potresno utrditi, v nekaterih primerih pa tudi nadomestiti med 32 in 75 tisoč stavb ali delov stavb. Izvajanje ukrepov bo zaradi omejenosti človeških in finančnih virov postopno.

Na Inženirski zbornici Sloveniji resolucijo pozdravljamo in pričakujemo, da bo v Državnem zboru RS sprejeta v najkrajšem

Dejan PREBIL

možnem času, ter da bo resoluciji čim prej sledila priprava akcijskega plana, posledično pa tudi aktivnosti na terenu. ■

GLAVNI CILJI RESOLUCIJE

1. OZAVEŠČATI: javnost bo seznanjena s tveganji, ki jih predstavlja potres, ter z ukrepi, s katerimi ta tveganja lahko zmanjšajo na sprejemljivo raven, kar bo prispevalo k ozaveščanju družbe o pomenu potresne varnosti;
2. VZPOSTAVITI SISTEMSKI OKVIR: vzpostavi se pravno sistemski okvir za ureditev tega področja, od morebitnih prilagoditev normativnega okvira, ki bodo omogočale učinkovitejše ukrepanje, do ureditve centralnega pristopa k vodenju in usmerjanju dolgoročnega projekta utrditve stavb;
3. USPOSOBITI IN IZOBRAZITI: strokovnjaki s področja graditve bodo pridobili dodatna znanja. Cilj je kakovostno izobraziti stroko za ustrezno reševanje problematike potresne ogroženosti stavb in usposobiti izvajalce protipotresne utrditve stavb z uporabo ustreznih gradbenih materialov in metod;
4. PREGLEDATI STAVBNI FOND: izveden bo strokovni pregled relevantnih obstoječih stavb in ugotovljena stopnja njihove ogroženosti, kar bo temelj za nadaljnje ukrepanje;
5. ZAGOTOVITI FINANČNA SREDSTVA: preučene bodo možnosti zagotovitve finančnih sredstev za izvedbo prenov potresno ogroženih stavb oziroma zmanjšanje potresnega tveganja;
6. IZVESTI PRENOVO OGROŽENIH STAVB: projektiranje ter izvedba prenov potresno ogroženih stavb, pri čemer se opredeli prioritete, smotno rabo javnih sredstev in se najprej prenovi ključne stavbe;
7. SKRBR ZA ZAGOTAVLJANJE USTREZNE KAKOVOSTI UTRDITEV: Strokovna podpora pri pripravi in izvedbi prenov.

Intervju

DR. BORIS ŽITNIK: ENERGETSKI PREHOD JE OGROMNA SPREMEMBA, KI NE BO POCENI

Pogovarjal se je mag. Vinko VOLČANJK, univ. dipl. inž. el.

Dr. Boris ŽITNIK

OSEBNA IZKAZNICA

Dr. Boris Žitnik je zaposlen je na Elektroinštitutu Milan Vidmar. Leta 2009 je postal vodja Oddelka za visoke napetosti in elektrarne, od leta 2010 pa je direktor Inštituta. Njegovo strokovno področje dela je elektroenergetsko omrežje visoke in nizke napetosti, proizvodnja, prenos in distribucija električne energije, koordinacija izolacije, prenapetosti in zaščita pred delovanjem strele. Je član upravnega odbora matične sekcije elektro inženirjev IZS, član Strokovnega sveta za elektrotehniko, informacijsko tehnologijo in telekomunikacije ter predsednik tehničnega odbora Strelvodna zaščita pri SIST, član CIGRE-CIRED in CIGRE Paris. Aktivno sodeluje v Slovenskem društvu za geoelektriko, statično elektriko in strelove.

Kateri so trenutni glavni izzivi in priložnosti na področju elektroenergetike?

Podnebne spremembe narekujejo spremembe tudi v energetiki in elektroenergetiki. Povečuje se delež obnovljivih virov energije, ki so razpršeni in odvisni od razmer v okolici (npr. sonce, veter). Prilagoditi se morajo električna omrežja, da se omogoči vključitev razpršenih virov energije, hkrati pa omogoči priključevanje novih porabnikov električne energije (toplotne črpalke, polnilnice električnih avtomobilov). Razvijajo se nove tehnologije in poslovni modeli, ki se vpeljujejo v elektroenergetski sistem, elektroenergetika se povezuje z drugimi sektorji.

Vsekakor se moramo zavedati, da energetske prehode pomeni ogromno spremembo za elektroenergetski sistem in ne bo poceni. Zato je treba določiti celotne sistemske stroške posameznih tehnologij in izbrati najustreznejše.

Glavni cilj pa ostaja enak – zagotoviti zanesljivo, okoljsko in cenovno sprejemljivo dobavo električne energije.

Električna energija ima ključno vlogo v družbi. Se bo njena vloga v prihodnosti povečala? Kako vi vidite razvoj elektroenergetike?

Že danes je družba povsem odvisna od električne energije, ki dejansko omogoča sedanji način življenja. Z elektrifikacijo prometa, toplote, oziroma skoraj vsega okoli nas, se bo ta odvisnost samo še povečevala. To pa pomeni, da bo tudi v prihodnje ključna zanesljiva oskrba z električno energijo.

Kako bomo v Sloveniji zagotovili zadostno količino električne energije?

Raba električne energije v Sloveniji se je od leta 2000 povečala za 25 % in se bo v naslednjih letih prav tako oziroma še hitreje povečevala. Slovenija je neto uvoznik električne energije in zagotoviti bo treba dodatne vire, da bomo pokrili svojo porabo. Maksimalno bomo morali izkoristiti obnovljive vire, hkrati pa zgraditi tudi večje elektrarne (velike HE, JE, plinske), ki bodo zagotavljale stabilnost sistema, ko obnovljivi viri ne bodo na razpolago. Na uvoz električne energije se v kriznih razmerah ne moremo zanašati.

Kaj menite o trditvah nekaterih, da lahko postanemo energetska samozadostni samo z obnovljivimi viri energije?

Z obnovljivimi viri, s sedanjo tehnologijo, ni mogoče pokriti vse porabe. Tudi če bi bistveno povečali proizvodnjo obnovljivih virov energije (OVE), bi imeli v nekem trenutku velike presežke električne energije, pozimi, ko pa je proizvodnja iz OVE bistveno manjša, pa bi električne energije manjkalo. S hranilniki električne energije ne moremo premostiti oziroma prenesti energije med sezonami.

Kateri so ključni dokumenti, ki bodo definirali razvoj elektroenergetike v Sloveniji?

Ključni dokument, ki definira razvoj energetike, je Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN). Dokument smo sprejeli v začetku leta 2020, določa pa cilje, politike in ukrepe na področju energetike do leta 2030 (s pogledom do 2040). Za posamezna področja imamo

sprejete strategije in ostale dokumente, ki ta področja nato natančneje obravnavajo.

Kakšne spremembe proizvodnih virov električne energije lahko pričakujemo?

Vsekakor lahko pričakujemo, da se bo proizvodnja iz obnovljivih virov povečevala. Hkrati pa bomo morali imeti elektrarne, vsaj še nekaj desetletij, ki bodo proizvajale električno energijo, ko energija iz obnovljivih virov ne bo na razpolago.

Kakšni so trendi hranjenja električne energije in kako se bodo ti premenjali v prihodnosti?

Hranjenje velikih količin električne energije danes ni mogoče. Največ energije lahko hranimo v velikih vodnih akumulacijah, tudi za daljša časovna obdobja. Za krajše čase, do nekaj sekund, ur ali dni, se za hrambo lahko uporabijo baterije. Tudi električne energija, ki se lahko shrani v baterijskih sistemih, je, gledano z vidika EES, majhna. Za hranjenje energije v večjih količinah na daljša časovna obdobja (sezonsko) se proučujejo rešitve s pretvarjanjem električne energije v druge energente, npr. zeleni vodik, sintetični metan ali amonijak, ki jih nato pretvorimo nazaj v električno energijo. Težava pri pretvorbah so nizki izkoristki in s tem povezani visoki stroški hrambe.

Kaj predstavlja tehnologija Power-to-X? Perspektivnost takega pristopa v Sloveniji danes in enkrat v bodočnosti?

Power-to-X tehnologije pretvarjajo električno energijo iz obnovljivih virov v vodik, sintetične pline ali toploto, ki se nato direktno koristijo v transportu, industriji ali ogrevanju. V Sloveniji se s tem že nekaj časa ukvarjamo, izvajajo se pilotni projekti, preučujejo pa se tudi dejanske možnosti za masovnejšo uporabo. Potencial je velik in uporaba teh tehnologij lahko pomembno prispeva k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov. ■

Intervju

EMA POGORELČNIK: PRELOMNI TRENUTEK ZA GEODETE IN DRUGE UPORABNIKE STORITEV GURS

Pogovarjal se je Matjaž GRILC, univ.dipl.inž.geod.

OSEBNA IZKAZNICA

Leto 2022 prinaša precej novosti pri izvajanju geodetske dejavnosti, predvsem se hitro bliža pričetek uporabe novega Zakona o katastru nepremičnin. Ta prinaša veliko novosti, lahko bi celo rekli pravo reformo evidentiranja nepremičnin. Celoten projekt prenove evidentiranja nepremičnin na Geodetski upravi RS vodi gospa Ema Pogorelčnik, ki je v Uradu za nepremičnine zadolžena za evidentiranje stavb. Prosili smo jo, da nam "iz prve roke" razloži novosti in da nas uporabnike opozori, kaj novega nas čaka po 4. aprilu 2022, ko se bo novi zakon začel uporabljati.

Novi zakon o Katastru nepremičnin mnogi ocenjujejo kot prelomnega za geodetsko stroko. Lahko na kratko opišete bistvene novosti zakona?

Bistvo novega zakona je združitev do sedaj ločenih evidenc v eno skupno evidenco kataster nepremičnin. Ta evidenca združuje podatke o parcelah, stavbah in delih stavb. Iz informacijskega vidika pa je v informacijskem sistemu kataster združen še register prostorskih enot, ki ostaja tudi zakonsko samostojna evidenca, Evidenca državne meje in pa register naslovov. Vsi podatki, ki jih o nepremičninah vodi Geodetska uprava Republike Slovenije, so zdaj združeni v eni skupni evidenci oz. enem informacijskem sistemu. Sistem bodo uporabljali tako na Geodetski upravi RS (GURS) kot vsi proizvajalci podatkov, to so geodetska podjetja, projektanti, sodni izvedenci in ostali, npr. občine, upravne enote in tako dalje.

Druga novost zakona je enoten katastrski postopek, ki združuje inženirski in upravni del. Novost je tudi poudarjeno evidentiranje dejanskega stanja nepremičnin, kar doslej

ni bilo v središču pozornosti. V povezavi z enotnim katastrskim postopkom je novost tudi obravnava nepremičnine kot celote.

Ko se predstavljajo pogloblitve novosti zakona, po navadi najprej navedete, da bo kataster nepremičnin enotna evidenca o nepremičninah in da se bodo podatki spreminjali preko enotnega katastrskega postopka. Kaj to pravzaprav pomeni?

Ko govorimo o katastru nepremičnin kot enotni evidenci, pomeni, da v njem zagemo podatke o parcelah, stavbah, delih stavb in prostorskih enotah. Vsi podatki se bodo v prihodnje spreminjali prek enotnega katastrskega postopka. Za lastnike nepremičnin to pomeni, da gremo v smeri urejanja nepremičnine kot celote. Parcela, stavba in deli stavbe so del neločljive celote, če je nepremičnina na meji občine, pa so vključeni tudi ti podatki. Vse to se izvaja v okviru enotnega katastrskega postopka že v inženirskem delu postopka, potem pa se to nadaljuje tudi v upravnem delu, ki ga vodi GURS.

Če torej urejam kaj v zvezi s stavbo, moram po novem urediti celotno nepremičnino?

Namen je, da urejamo nepremičnino kot celoto, konec koncev je to tudi racionalno s strani lastnika, da v enkratnem postopku geodet lahko uredi vse podatke o njegovih nepremičninah in ima potem evidenco urejeno.

Zakon v drugem členu pove, da je namen zagotoviti vpis pravnih in popolnih podatkov o nepremičninah. Nepremičnine pa predstavljajo tudi gradbeno-inženirski objekti, ki so kasneje tudi omenjeni kot predmeti vpisa v kataster nepremičnin, v ostalih določilih pa jih ne zasledimo več. So torej gradbeno inženirski objekti vsebina katastra nepremičnin ali ne?

V tem hipu so določila glede gradbeno-inženirskih objektov le nastavek, ki nam omogoča, da lahko kasneje Zakon o katastru nepremičnin razširimo še z gradbeno-inženirskimi objekti. V tej fazi priprave zakona jih konkretno še nismo vključili, za

to pa obstaja razlog. Predhodno je namreč treba urediti stvarno pravna razmerja na teh objektih, ko pa bo to rešeno, pa ZKN omogoča tudi vključitev evidentiranja teh objektov. Zaenkrat pa je to še ločeno.

Lahko torej sklepamo, da enako velja tudi za zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture (GJI), ki bi v prihodnje tudi lahko sodil v kataster nepremičnin?

Tako je, najprej je potrebno urediti lastniško strukturo teh objektov, enako kot pri gradbeno-inženirskih objektih, preden lahko to evidenco vključimo v kataster nepremičnin. Zaenkrat pa ostaja zbirni kataster GJI samostojna evidenca.

Glede na povedano so spremembe za geode te res velike. Kaj pa ostali uporabniki podatkov katastra nepremičnin? Ali lahko na kratko opišete, katere so bistvene spremembe za strokovnjake drugih strok v graditvi in nenazadnje kaj spremembe pomenijo za splošno javnost, za lastnike nepremičnin?

Bistvena novost za uporabnike je, da so vsi podatki o določeni nepremičnini zbrani na enem mestu. Na podlagi povezane zakonodaje s področja prostora in graditve se bo po novem v katastru nepremičnin vodila tudi gradbena parcela. S tem povezujemo ključne podatke o nepremičninah v eni sami evidenci, kar bo za druge strokovnjake in uporabnike podatkov s področja graditve in prostora mnogo bolj uporabno.

Kar pa se tiče splošne javnosti, to so predvsem lastniki nepremičnin, je največja novost, da zahteve z elaboratom ne bodo več mogli oddajati sami, temveč bodo za to morali pooblastiti geodetsko podjetje ali projektanta, ki ima zakonsko pooblastilo. Enako velja tudi za dopolnitve elaborata, v kolikor bodo te potrebne. Enostavnejše podatke o stavbah in delih stavb, kot na primer letnice obnove stavbe, pa bodo še vedno lahko spreminjali sami.

Potrebno pa je poudariti, da je za lastnike zelo pomemben nov inštitut, ki povečuje njihovo pravno varnost, to je drugo mnenje.

Uporabljen bo lahko v primeru, ko bi se v okviru inženirskega dela katastrskega postopka pojavil sum strokovne napake.

Če za trenutek še ostaneva pri "drugem mnenju". Primere rabe ste že pojasnili, verjetno pa gre zahteva za drugo mnenje na breme in stroške lastnika nepremičnine?

Ni nujno, da gre vedno na breme lastnika. V upravnem delu katastrskega postopka lahko katera koli udeležena stranka ugotovi, da je bila izvedena strokovna napaka, to lahko ugotovi tudi GURS, ne samo lastnik. V tem primeru bo postopek ustavljen do trenutka, ko bo stranka, ki trdi, da je bila narejena strokovna napaka, predložila tudi drugo mnenje. To ni drug elaborat, je strokovno mnenje, kje je bila napaka storjena, izda pa ga lahko samo geodetsko podjetje, ki ni naredilo osnovnega elaborata.

Zakon opredeljuje kar nekaj novih podatkov, ki se bodo vodili v katastru nepremičnin kot prevzeti podatki drugih evidenc, npr. namenska raba, gradbena parcela, dovoljena raba stavbe, podatek, ali je del stavbe v etažni lastnini. Ali je to končni nabor podatkov drugih evidenc, ki se bodo vodile v katastru nepremičnin, ali lahko pričakujemo, da se bodo v prihodnje vodili še kakšni novi podatki?

Kataster nepremičnin je zgrajen kot odprta evidenca, v katero je vsekakor možno dodajati nove podatke. To so t.i. gostujoči podatki. Namensko rabo vodimo v katastru že nekaj časa, gradbena parcela bo nov podatek v katastru, dovoljena raba stavbe se bo prevzela iz prostorskega informacijskega sistema itd. Nekaj dodatnih potreb se že nakazuje, če bi denimo obstajala evidenca o avtorjih stavb (arhitektih), ki ima jasna pravila zbiranja in vzdrževanja podatkov, bi jo prav tako lahko povezali s katastrom nepremičnin. Ta primer navajam zato, ker se je takšna pobuda pred časom že pojavila.

Ali to pomeni, da z vključitvijo gostujočih podatkov začena nastajati pravi večnamenski kataster?

Razpršene evidence, ne le kataster nepremičnin, so že danes večnamenske, a s takšno postavitvijo, kot jo predvideva zakon, bo ta večnamenskost definitivno poudarjena in ji lahko pritrdim. Z navezavo na enolične identifikatorje katastra nepremičnin lahko to evidenco tudi razširimo in zagotovimo uporabo različnim uporabnikom.

Glede na to, da velika večina naših bralcev deluje na področju graditve objektov in urejanja prostora, je izredno zanimiva ponovna uvedba gradbene parcele v kataster nepremičnin. Lahko poveste kaj je botrovalo tej odločitvi?

Gradbena parcela se lahko vodi v katastru nepremičnin zato, ker se vsi osnovni gradniki parcele tako ali tako vodijo v katastru nepremičnin. To so parcele, pridružujejo se jim še območja služnosti in stavbne pravice, to pa sta novi entiteti katastra in posledično tudi novi lokacijski storitvi.

Lahko poveste kaj več o tem?

Doslej smo služnost oz. stavbno pravico lastniki vpisovali na podlagi opisa območja te služnosti oz. stavbne pravice. Npr. služnost poti levo od potoka vzporedno s cesto. Potem so se ti osnovni opisi v naravi spremenili, kar je povzročilo problem, kje ta služnost ali stavbna pravica v resnici poteka. Nov zakon omogoča, da se namesto opisa v kataster nepremičnin vpiše jasno določeno območje služnosti ali stavbne pravice (tudi v grafiki) in kot tako tudi prevzame s svojim identifikatorjem ob vpisu služnosti ali stavbne pravice v zemljiško knjigo. To nam omogoča, da v prihodnosti določimo točno lokacijo, kje ta služnost ali pravica velja in lastniki ne tvegajo več dvoma o poteku le teh, kar jim zagotavlja veliko večjo varnost.

Zakon prinaša popolnoma novo informacijsko podporo vodenju katastra nepremičnin in elektronskega poslovanja Geodetske uprave RS. Dnevi, ki prihajajo (začetek aprila op. a.) bodo ključni za prehod na novi sistem. Kako kaže?

Danes GURS razpolaga z več različnimi informacijskimi rešitvami, ki so se razvijale od 90. let prejšnjega stoletja dalje. Z novo informacijsko podporo opuščamo vse zastarele informacijske rešitve in uvajamo nov informacijski sistem kataster (IS Kataster). Sestavljen je iz dveh delov – prvi je podatkovni del, do katerega bodo dostopali vsi subjekti, ki proizvajajo podatke za IS Kataster, drugi del pa predstavlja delovodnik, ki je namenjen geodetski upravi za vodenje upravnega dela katastrskega postopka. Gre za veliko, veliko informacijsko spremembo, ki med drugim omogoča elektronsko vodenje vseh postopkov evidentiranja nepremičnin. To nam je doslej predstavljalo precejšnjo oviro.

Nekaj težav pri prehodu najbrž bo, a se jim želimo izogniti z izobraževanjem vseh uporabnikov novega informacijskega sistema. Izobraževanja potekajo od druge polovice marca dalje, seveda lahko v začetni fazi pričakujemo nekaj problemov, s strpnostjo na obeh straneh pa pričakujem, da jih bomo uspešno reševali.

Ena od bistvenih novosti je elektronsko vlaganje dokumentov s strani pooblaščenih inženirjev in vodenje e-spisa. Ali uporaba novega IS Kataster pomeni za vse pooblaščen inženirje in tudi pooblaščen arhitekta, ki lahko opravljajo posamezne postopke v zvezi s stavbami, večjo količino dela? Ali s tem prevzemajo del nalog, ki so jih prej opravljali zaposleni na geodetski upravi?

Skrajni čas je, da preidemo na elektronski način dela in korak k temu je elektronsko vlaganje dokumentov. To pa nikakor

ne pomeni večje količine dela na eni ali drugi strani, torej pri pooblaščenem inženirju ali pri zaposlenih na GURS. S časom se bo pokazalo, da to pomeni manj dela za obe strani. Pristojnosti ostajajo enake, kot so bile. Dostop do informacijskega sistema omogoča tehnično preverbo izdelanega elaborata, ki ga lahko pooblaščen geodet večkrat preverja v informacijskem sistemu in s tem zagotovi tehnično pravilno izdelan elaborat. Po drugi strani pa geodetski upravi ne bo več potrebno ročno preverjati ustreznost raznih izmenjevalnih formatov kot to počnemo danes. Se pravi tudi GURS pridobi na času, ki ga bo lahko posvetila vsebini elaboratov in ne tehničnemu preverjanju elaboratov.

Za konec bi vam zastavil še eno tipično vprašanje uporabnika vaših podatkov. Za splošne uporabnike je ena večjih ugank, kaj so pravzaprav pravi "grafični podatki" parcel. V javnem vpogledu lahko dostopamo do podatkov zemljiškokatastrskega prikaza (zelene linije) in podatkov zemljiškokatastrskega načrta (rdeče in modre linije). Ali boste v novem katastru nepremičnin še vedno vodili oba grafična sloja?

Doslej je to res bila kar velika uporabniška zadrega. V okviru projekta eProstor, kjer izvajamo informacijsko prenovo različnih evidenc, smo v preteklih letih izvedli tudi lokacijsko izboljšavo zemljiškega katastra. To je bila osnova za vzpostavitev zveznega sloja zemljiškokatastrskih načrtov (ZKN) za celotno področje države. V prenovljenem sistemu katastra nepremičnin predvidevamo prikaz izključno zemljiškokatastrskih načrtov in tudi v prihodnje bomo vzdrževali le en grafični sloj in to bo ZKN. S tem je dilema uporabnikov, kateri sloj je pravi, za vedno odpravljena.

Za konec se vam gospa Pogorelčnik lepo zahvaljujem za vaše izčrpne odgovore, ki bodo vsekakor pomagali bolje razumeti ta prelomni trenutek za geodete in druge uporabnike vaših storitev. Želimo vam kar se da neboleč prehod v nov sistem in uspešno delo v prihodnje. Bi za konec izkoristili priložnost in še kaj pomembnega sporočili našim bralcem?

Apelirala bi na vse uporabnike novega zakona in novega informacijskega sistema, da lahko le s skupnim naporom in strpnostjo, v teh prvih mesecih skupaj vzpostavimo nov kataster nepremičnin in nov informacijski sistem. Vsi pričakovani rezultati, predvsem skrajšanje časa na obeh straneh postopka, bodo prišli postopoma. Začetki so vedno težki, na začetku se učimo, ob koncu letošnjega in naslednje leto pa sem prepričana, da bomo ob skupnih naporih že videli ustrezne rezultate. ■

Varstvo okolja

BISTVENI POUČENKI NOVEGA ZAKONA O VARSTVU OKOLJA

Mag. Bernardka JURIČ, univ.dipl.gosp.inž.
Projekt d.d. Nova Gorica
Vodja projektne skupine IZS za varstvo okolja

V Uradnem listu RS je bil 29. 3. 2022 objavljen nov Zakon o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO-2), ki začne veljati petnajsti dan po objavi, torej 13. 4. 2022. Novi ZVO-2 je zelo obsežen, ima več kot 300 členov. Obravnava vsa okoljska področja in posega tudi na področja, ki jih urejajo še drugi predpisi (med drugim tudi gradbeništvo). Ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem, kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj, določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja in javne službe varstva okolja ter druga z varstvom okolja povezana vprašanja.

Bistvene novosti novega zakona so celovita ureditev ravnanja z odpadki, prenovljen postopek ugotavljanja okoljske škode in prenovljena ureditev postopkov za posege v okolje. Položaj nevladnih organizacij se v okoljskih postopkih ni bistveno spremenil.

ZVO-2 na novo ureja **celovito ravnanje z odpadki**, vključno z določitvijo temeljnih pravil ravnanja z odpadki, pogojev ter meril za prenehanje statusa odpadka in ureditvijo sistema **proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO)**. Proizvajalec je odgovoren za celoten življenjski cikel proizvoda, tudi za obdelavo po tem, ko ta postane odpadek. Zakon tudi določa ukrepe za preprečevanje ali zmanjševanje nastajanja odpadkov, spodbuja k zmanjševanju škodljivih vplivov nastalih odpadkov in uveljavlja določila za zmanjševanje celotnega vpliva uporabe virov. Uveljavlja tudi kavcijski sistem za pločevinke in platenke. V skladu z evropsko direktivo EU 2019/904 moramo do leta 2029 ločeno zbrati vsaj 90 % platenk. V roku desetih mesecev mora biti izdan predpis za vzpostavitev kavcijskega sistema.

Zakon podrobneje določa **postopek ugotavljanja okoljske nesreče**, ukrepe v primeru čezmerne obremenitve okolja zaradi odstopa od pravil ravnanja (npr. odlaganje komunalnega blata na vodovarstvenih območjih) in obveznost zavarovanja odgovornosti za nastanek okoljske škode.

Prenovljena je ureditev postopkov presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenih dovoljenj, natančneje pa je določena tudi vloga mnenjedajalcev in javnosti v postopku.

Četrty sklop ZVO-2, ki obravnava posege v okolje, najbolj zadeva predpise s področja graditve oz. postopek izdaje gradbenega dovoljenja.

Bistvena novost pri predhodnih postopkih, v katerih se ugotavlja morebitna potrebnost presoje vplivov na okolje (90. člen ZVO-2) je, da **ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek** za nameravane posege na način, da vlogo skupaj z javnim naznanilom objavi na spletnem mestu državne uprave ter zainteresirani javnosti (tudi nevladni organizaciji in civilni iniciativi, v skladu z določili ZVO-2) zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb v 30 dneh od dneva objave. Ministrstvo odločitev, ali je presoja vplivov na okolje potrebna ali ne, objavi na enak način kot javno naznanilo in mora biti javno objavljena vsaj pet let. Zoper odločbo je dopusten upravni spor. Na časovnici izdaje gradbenega dovoljenja to pomeni podaljšanje roka vsaj za tri mesece, kaj več pa bo pokazala praksa.

Za izdelavo kakovostnih **okoljskih poročil in poročil o vplivih na okolje** zakon še vedno ne zahteva pooblaščenih inženirjev z opravljenim strokovnim izpitom, ki bi bili vpisani v imenik IZS, za opravljanje dejavnosti pa bi imeli sklenjeno zavarovanje pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati investitorju ali tretji osebi v zvezi z opravljanjem njihove dejavnosti ter bi kazensko in materialno odgovarjali za nastalo škodo, tako kot pooblaščen inženirji.

ZVO-2 na novo določa pridobitev **mnenja občine v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja**. Ali pa ima "občina" res dovolj ustreznega znanja, da bi lahko poročilo o vplivih na okolje ustrezno pregledala? To bi namreč lahko omogočalo nagajanje investitorju, ki namerava izvesti poseg, če ji ta ne ustreza. Zlasti je ta bojazen prisotna v predvolilnih obdobjih, ko bi se lahko volilne točke kandidatov nabirale na podlagi obljub

mag. Bernardka JURIČ

volivcem in posledično mnenj, ki bi onemogočala nekatere posege. Zato bi bilo potrebno natančno definirati, za kakšen obseg in področje mnenja je pristojna občina.

Novi zakon daje možnost **združevanja postopka presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ali integralnega gradbenega dovoljenja**. O tem se bo lahko odločil nosilec posega oz. investitor. Združitev teh treh postopkov bo mogoča, če bodo v fazi izdelave poročila o vplivih na okolje na voljo vsi podatki, potrebni za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja.

Pomembne dopolnitve v postopku izdaje gradbenega in uporabnega dovoljenja določa 105. člen ZVO-2 v povezavi s 111., 130. in 118. členom zakona.

V 105. členu je določeno, da je treba okoljevarstveno dovoljenje (OVD) za obratovanje naprave ali opravljanje dejavnosti iz 110. in 126. člena, za katere je potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov, pridobiti pred začetkom gradnje. Gradnja se lahko začne šele po pridobitvi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ali pravnomočne odločbe o njegovi spremembi. V primeru, ko je za gradnjo naprave treba pridobiti integralno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, se gradnja začne po pravnomočnosti integralnega gradbenega dovoljenja.

111. člen določa, da lahko naprave, v katerih se bodo izvajale dejavnosti, ki bodo povzročale industrijske emisije, začnejo obratovati le na podlagi pravnomočnega OVD.

118. člen določa, da se izpolnjenost pogojev iz OVD ugotavlja pred začetkom uporabe naprave v postopku izdaje uporabnega dovoljenja (na tehničnem pregledu) po Gradbenem zakonu. Izpolnjenost pogojev za izdajo uporabnega dovoljenja se dokaže na podlagi prvih meritev, izvedenih v času poskusnega obratovanja. Če gre za novo napravo ali njeno večjo spremembo, za katero presoja vplivov ni potrebna, je potrebno OVD pridobiti pred začetkom gradnje. Iz navedenega sledi, da je v primeru manjše spremembe OVD ali v primeru izdaje integralnega gradbenega dovoljenja dopustno začeti

gradnjo brez OVD (šesti in sedmi odstavek 105. člena). OVD pa je potrebno pridobiti pred začetkom obratovanja. Ta določba velja za vse primere. Ker pa bo OVD v primeru nove naprave ali njene večje spremembe, za katero presoja vplivov na okolje ni potrebna, potrebno pridobiti pred začetkom gradnje, bo ta določba v praksi pomembna le za primere manjše spremembe OVD, za primere postopkov integralnega gradbenega dovoljenja (z manjšo ali večjo spremembo naprave ali za novo napravo, za vse naštetje primere pa s presojo vplivov na okolje in gradnjo) in za primere, ko gradnja ni potrebna. V primeru gradnje se v postopku izdaje uporabnega dovoljenja preveri izpolnjenost OVD.

Tehnični pregled po Gradbenem zakonu je določen le za zahtevne objekte in objekte z vplivi na okolje, vendar bi bilo nujno, da so vse naprave z OVD kaj od naštetega, razen, če gre za gradnjo v povezavi z manjšo spremembo OVD, ki nima vpliva na emisije iz naprave. Zakon ureja tudi **pregledovanje prvih meritev**, izvedenih v času poskusnega obratovanja. Ni pa določeno, kdo ugotavlja izpolnjenost pogojev iz OVD na tehničnem pregledu v postopku izdaje uporabnega dovoljenja.

141. člen omogoča tudi izdajo **dovoljenja za čezmerno obremenitev s hrupom** v različnih primerih, ko takšno izjemo na podlagi predpisov EU dopuščajo predpisi vlade, ki se nanašajo na obratovanje določene naprave ali izvajanje določene dejavnosti.

Poslej bomo morali biti pozorni na številne **podzakonske predpise**, ki bodo morali biti sprejeti, in na njihovo usklajenost z veljavni predpisi. ■

Vir

Zakon o varstvu okolja (ZVO-2), Ur. list RS (Ur. list 44/2022)

<https://www.gov.si/novice/2022-01-31-odgovor-mop-v-zvezi-s-pripravo-zakona-o-varstvu-okolja/>

<https://www.zelenaslovenija.si/EOL/Clanek/3442/embalaza-okolje-logistika-st-164-165/kljucne-novosti-novega-zakona-o-varstvu-okolja-eol-165-165>

Gradbeni zakon in pričakovane pravice

OD 1. JUNIJA DALJE BODO NEKATERI VODJE DEL LAHKO PRIDOBILI POOBLASTILO ZA ZAHTEVNE OBJEKTE

Renata Gomboc PODMENIK, inž. mat., mag. posl. ved Inženirska zbornica Slovenije Vodja javnih pooblastil

Novi Gradbeni zakon (GZ-1), ki je začel veljati 31. decembra 2021, uporabljati pa se ga začne 1. junija letos, je odpravil anomalije glede pravic vodij del, ki so opravili strokovni izpit po ZGO-1. Prav naša zbornica si jemlje zasluge za odpravo teh anomalij, saj smo Ministrstvo za okolje in prostor opozorili na nedoslednosti v Gradbenem zakonu, sprejetem leta 2017 (GZ), mu predlagali konkretne rešitve ter se zanje aktivno zavzemali.

Po 1. juniju 2022 bodo tako lahko vodje del za manj zahtevne objekte z višješolsko izobrazbo, opravljenim strokovnim izpitom za odgovorno vodenje del v skladu z ZGO-1, ki so bili na dan začetka uporabe GZ (t.j. 1. junija 2018) vpisani v imenik vodij del in imajo najmanj deset let delovnih izkušenj pri gradnjah, pri čemer lahko izpolnijo pogoj desetih let delovnih izkušenj pri gradnjah še tudi v treh letih po začetku uporabe GZ-1 (t.j. do 31. maja 2025), pridobili pooblastilo za zahtevne objekte.

Poleg tega si bodo lahko pravico do poklicnega naziva vodja del po 1. juniju 2022 pridobili tudi posamezniki z višješolsko strokovno izobrazbo ali srednješolsko izobrazbo tehnične smeri ter opravljenim strokovnim izpitom za odgovorno vodenje del v skladu z ZGO-1 in najmanj desetimi leti delovnih izkušenj, pri čemer bodo posamezniki z višješolsko izobrazbo dobili pooblastilo za zahtevne objekte, posamezniki s srednješolsko izobrazbo pa za manj zahtevne objekte. ■

Gradbeni zakon

ZAČASNI OBJEKTI

dr. Lidija KEGLJEVIČ ZAGORC, inž.grad.
DRI upravljanje investicij, d.o.o.
Članica projektne skupine IZS za zakonodajo

Začetkom uporabe novega Gradbenega zakona GZ-1 (Ur. l. RS, št. 199/21 – v nadaljevanju GZ-1), ki se začne uporabljati s 1. 6. 2022, in s sprejemom Pravilnika o začasnih objektih (javna obravnava osnutka se je zaključila 30. 3. 2022) se bo področje postavitve začasnih objektov bistveno spremenilo. Poleg razširitve skupine začasnih objektov se spreminjajo tudi merila in pogoji za njihovo postavitvev.

Sprememba področja postavitve začasnih objektov se prične že s (ponovno) spremembo definicije objekta v GZ-1, ki po novem vključuje stavbe, gradbeno inženirske objekte,časne objekte in grajene objekte na drevesu, ki so namenjeni opravljanju dejavnosti, iz skupine objektov pa so odstranjeni "drugi gradbeni posegi", ki so delno preneseni med gradbeno inženirske objekte (npr. nasipi, vkopi, utrjene površine), delno med negradbene posege,

ki jih po novem ureja ZUreP-3 (VII. del. Izvajanje posegov v prostor).

VRSTE ZAČASNIH OBJEKTOV

določa 4. člen GZ-1, ki jih razvršča v štiri osnovne skupine, in sicer:

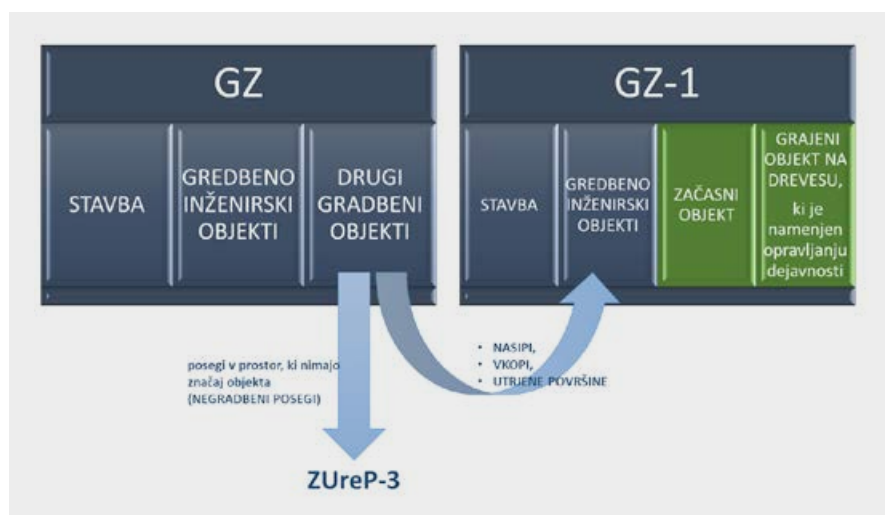
- **časni sezonski objekti**, ki se postavijo za namen in čas prireditve (npr. montažni oder, montažni pokrit prireditveni prostor, montažne tribune za gledalce, montažni objekti za gostinsko ponudbo), ali objekti, namenjeni sezonski ponudbi (npr. montažni gostinski objekti, tudi kot dopolnitev obstoječih objektov, montažni objekti za turistično trgovsko in storitveno dejavnost),
- **časni nujni objekti**, ki se postavijo za učinkovito obvladovanje razmer ob naravnih in drugih nesrečah oziroma v primeru višje sile za čas trajanja naravne in druge nesreče oziroma višje sile. Časni nujni objekti se postavljajo ob naravnih

ali drugih nesrečah, razglašeni epidemiji nalezljivih bolezni; razglašenem izrednem ali vojnem stanju in drugih izrednih dogodkih;

- **časni skladiščni objekti**, ki so namenjeni skladiščenju nenevarnih snovi ob obstoječih proizvodnih ali skladiščnih objektih, v katerih se že izvaja dejavnost investitorja, na območjih proizvodnih dejavnosti in prometne infrastrukture, sem spadajo tudi sanitarni objekti ob obstoječih objektih in
- **časni gradbiščni objekti**, ki se postavijo znotraj gradbišča.

Različnim namenom in velikosti začasnih objektov (vse od stojnice, do skladiščnih objektov) se prilagajajo tudi predpisana merila in pogoji za njihovo postavitvev ter časi dovoljene postavitve. Časni nujni objekti, ki so potrebni za izvajanje nalog iz pristojnosti države, se postavijo, če tako odloči vlada s sklepom, časni nujni objekti, ki so potrebni za izvajanje nalog iz pristojnosti občine, pa se postavijo, če tako odloči občinski svet, pri čemer se v sklepih določi tudi čas postavitve takega objekta, ki ni daljši od treh let. Časni sezonski objekti se lahko postavijo največ za šest mesecev v istem koledarskem letu, časni skladiščni objekti se lahko postavijo le enkrat na istem območju in največ za tri leta, časni gradbiščni objekti pa se lahko postavijo znotraj gradbišča za čas trajanja gradnje. Obstoječim časnim skladiščnim objektom, ki so na dan začetka uporabe GZ-1 postavljeni brez gradbenega dovoljenja, bo pričel triletni rok teči od 1. 6. 2022 (129. člen GZ-1). V zvezi s časom postavitve začasnih objektov je treba opozoriti tudi na obvezo investitorja po odstranitvi takšnih objektov, saj se bo po preteku predpisanega časa postavitve, takšen objekt obravnaval kot nelegalni objekt (19. točka 1. odstavka 3. člena GZ-1).

Za časne objekte se glede zagotavljanja izpolnjevanja bistvenih in drugih zahtev smiselno uporabljajo določbe drugega dela GZ-1, pri čemer se šteje, da so te zahteve izpolnjene, če so elementi konstrukcije izvedeni v skladu z veljavnimi slovenskimi standardi, ki urejajo jeklene in aluminijske konstrukcije, časne konstrukcije, ali ki urejajo zdravstvene in varnostne zahteve objektov za bivanje. Za zagotavljanje

Slika 1: Prikaz razlik med skupinami objektov po GZ in skupinami objektov po GZ-1

Slika 2: Vrste začasnih objektov po GZ-1

Tabela 1: Shematski prikaz meril in pogojev za postavitve začasnih objektov po GZ-1

Začasni objekt	Čas postavitve	Dokumentacija	Gradbeno dovoljenje	Prijava začetka gradnje	Uporabno dovoljenje	Skladnost s PIA
Sezonski	največ za 6 mesecev v istem koledarskem letu	ni zahtevana	ne	ne	ne	da
Nujni	največ za 3 leta	ni zahtevana*	ne	ne	ne	ne
Skladiščni	največ za 3 leta	ni zahtevana*	ne	da, na občino	ne	da
Gradbiščni	za čas trajanja gradnje	ni zahtevana**	ne	ne	ne	ne

* Dokumentacija ni zahtevana, vendar jo je smiselno zagotoviti zaradi dokazovanja o izpolnjevanju bistvenih zahtev in dokazovanja meril in pogojev za postavitve

** Gradbiščni objekti bodo morali biti vključeni v Načrt organizacije gradbišča

varnosti začasnih objektov pa je odgovoren investitor (5. odstavek 4. člena GZ-1). Največja velikost začasnih objektov ni predpisana, vendar pa morajo biti narejeni v montažni izvedbi ali kot objekt proizvod (3. odstavek 4. člena GZ-1), njihova postavitve pa mora biti skladna s prostorsko izvedbenimi akti (PIA), razen v primeru nujnih in gradbiščnih objektov, ki jih je dovoljeno postaviti v neskladju s prostorskim izvedbenim aktom (3. odstavek 6. člena GZ-1). Kaj se smatra za objekt proizvod je podrobno pojasnjeno v dokumentu Ministrstva za okolje in prostor "Proizvodi, dani kot celota na trg (proizvodi – objekti)"¹

Gradbeno dovoljenje in uporabno dovoljenje za postavitve in uporabo začasnih objektov nista potrebna. Ravno tako ni potrebna prijava začetka gradnje, razen začasne skladiščne objekte, za katere mora investitor, po novem, prijavo začetka gradnje posredovati na občino, na območju katere je postavitve takšnega objekta predvidena (1. odstavek 6. člena in 2. odstavek 9. člena GZ-1). Pred tem pa je treba preveriti tudi obveznost plačila komunalnega prispevka, saj bo treba k prijavi pričetka gradnje priložiti tudi potrdilo o plačilu komunalnega prispevka, kadar je plačilo komunalnega prispevka potrebno skladno z ZUreP-3 (229. člen).

PODROBNEJŠA MERILA IN POGOJE ZA POSTAVITVE ZAČASNIH OBJEKTOV BOSTA UREJALA PODZAKONSKA AKTA

Podrobnejša merila in pogoji za postavitve začasnih sezonskih, nujnih in skladiščnih objektov bodo urejeni v Pravilniku o začasnih objektih (v nadaljevanju "Pravilnik"), ki je trenutno v pripravi, podrobnejša merila in pogoji za postavitve začasnih gradbiščnih objektov pa v uredbi, ki jo bo sprejela vlada (6. in 7. odstavek 4. člena).

Osnutek Pravilnika je bil v mesecu marcu v javni obravnavi. Iz javno razgrnjenega osnutka Pravilnika izhaja, da bo urejal obveznosti investitorja, način izpolnitve bistvenih zahtev, način postavitve, odmike od sosednjih objektov, priključke na gospodarsko javno infrastrukturo, oblikovanje

začasnih objektov, posebne pogoje za postavitve začasnih nujnih in skladiščnih objektov ter pogoje za odstranitev začasnih objektov².

Osnutek uredbe, ki bo urejala podrobnejša merila in pogoje za postavitve začasnih gradbiščnih objektov še ni bil javno objavljen.

SODELOVANJE IZS PRI PRIPRAVI PRAVILNIKA

Med naloge Inženirske zbornice Slovenije (v nadaljevanju IZS), skladno s 27. členom ZAID, spada tudi priprava strokovnih mnenj, dajanje pobud in sodelovanje z državnimi organi in organi lokalnih skupnosti ter zastopanje stroke v razmerju do državnih organov. V okviru te naloge se IZS še posebej aktivno vključuje v pripravo zakonov in podzakonskih aktov, ki bistveno vplivajo na delo inženirske stroke.

V času javne obravnave Pravilnika so bili na Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju "MOP") posredovane pripombe in predlogi v zvezi z merili in pogoji za postavitve začasnih objektov.

V svojih pripombah je IZS izrazila pomisleke glede osnutkov meril in pogojev za postavitve začasnih objektov, saj ti ne predvidevajo vključenosti stroke, kar bi po mnenju IZS lahko predstavljalo tveganje za varnost in zdravje uporabnikov začasnih in okoliških objektov. Takšna ureditev bi lahko ogrožala zagotovitev bistvenih zahtev za objekte, predvsem iz naslova mehanske odpornosti in stabilnosti, požarne varnosti, električne varnosti in drugih vidikov varnosti pri uporabi začasnih objektov. Po mnenju IZS bi morali predpisi v prvi vrsti zagotavljati vključenost relevantnih pooblaščenih strokovnjakov, saj je le na ta način možno zagotoviti ustrezno stabilnost in varnost začasnih objektov, predvsem začasnih objektov večjih dimenzij (skladišča, prireditveni prostori, tribune, nujni objekti,...). Zagotavljanje varnosti začasnega objekta ne more biti v pristojnosti investitorja, saj ta praviloma ni strokovnjak, niti mu takšne obveznosti ne nalaga GZ-1.

IZS je zato na MOP posredovala pripombe in predloge glede dopolnitve Pravilnika s pobudo, da se zagotovi vključitev pooblaščenih strokovnjakov ob prijavi začetka gradnje in pred pričetkom uporabe začasnega objekta. Vključitev bi se morala urediti vsaj z izjavami pooblaščenih strokovnjakov, s katerimi bo zagotovljeno izpolnjevanje bistvenih zahtev. V ta namen je bil podan predlog o pripravi ustreznih obrazcev, ki naj bodo priloga Pravilnika. Sočasno s predlogi in pripombami je IZS izrazila pripravljenost glede aktivnega sodelovanja pri pripravi Pravilnika, s ciljem zagotoviti strokovno in varno postavitve ter uporabo začasnih objektov. ■

1. Pojasnilo Ministrstva za okolje in prostor dostopno na https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Graditev/pojasnilo_proizvodi_kot_celota.pdf.
2. Osnutek Pravilnika o začasnih objektih – dokument v javni obravnavi, dostopen na spletni strani <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=13854>.

Pripombe in predlogi so dostopni na spletni strani IZS

<https://www.izs.si/aktualno/novice/podalismo-pripombe-na-pravilnik-o-zacasnih-objektih>

Vir

Dopis IZS, št. 0040-0006/2022-2, z dne 25. 3. 2022

Gradbeni zakon (Uradni list RS, št.199/21 - GZ-1)

Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 - popr., 65/20, 15/21 - ZDUOP - GZ)

Osnutek Pravilnika o začasnih objektih – dokument v javni obravnavi

Pregled novosti Gradbenega zakona. Dostopen na spletni povezavi <https://www.gov.si/novice/2022-01-25-pregled-novosti-gradbenega-zakona/>

Pripombe IZS na Pravilnik o začasnih objektih v javni obravnavi

Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št.199/21, ZUreP-3)

Gradbena zakonodaja

PRAVILNIK O GRADBIŠČIH BO ZAMENJALA UREDBA O GRADBIŠČIH

Mag. Dejan BOGATAJ, univ.dipl.inž.grad.
Gorenjska gradbena družba d.d.
Član projektne skupine IZS za zakonodajo

Dejan BOGATAJ

Sprejetjem novega Gradbenega zakona (GZ-1)¹ je potrebna ustrezna prilagoditev tudi vseh podzakonskih aktov tega zakona najkasneje do dneva pričetka uporabe. Glede na to, da se ta datum izteče 1. 6. 2022, je bilo relativno pozno pričeto s pripravo podrednih predpisov, saj bodo ključni deležniki pri gradnji potrebovali določen čas za prilagoditev na nove določbe, ki jih bodo le ti predpisali.

Eden od podzakonskih aktov gradbenega zakona je tudi Pravilnik o gradbiščih², ki je bil sprejet že 14. 5. 2008 (kot podzakonski akt takrat veljavnega Zakona o graditvi objektov³) in kljub uveljavitvi trenutno veljavnega Gradbenega zakona (GZ)⁴ v letu 2018 do danes ni bil posodobljen. Ne glede na to velja izpostaviti, da navedeni pravilnik kot tak, kljub poteku dolge dobe od njegovega sprejetja, predstavlja povsem ustrezen temelj za nadgraditev v novo uredbo z upoštevanjem nove terminologije, ki jo je prinesel GZ-1.

Med gradivom za obravnavo besedila predloga Gradbenega zakona (GZ-1), ki je v Državnem zboru RS potekala v lanskem letu, je bil tudi predlog nove Uredbe o gradbiščih, ki smo ga obravnavali v Projektini skupini IZS za zakonodajo. Predlog že uvodoma navaja, da naj bi bila uredba sprejeta kot podzakonski akt ne samo GZ-1, ampak tudi veljavnega Zakona o varstvu okolja (ZVO-1)⁵ in Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)⁶, na kar kaže tudi sama vsebina predloga. Le ta namreč vsebuje določila, ki so del podzakonskih aktov zadnjih dveh predpisov, kar pa bi v slovenski pravni red vneslo (dodatno) zmedo.

Že iz 1. člena predloga uredbe izhaja, da le ta razširja vsebino obstoječega Pravilnika o gradbiščih med drugim tudi na ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij z gradbišča, ki naj bi jih po novem vključeval načrt organizacije gradbišča. Okoljski vidiki vsekakor so pomembni in jih velja upoštevati, vendar pa vse navedeno v predlogu uredbe presega sfero izvajalca, na katero se le ta prvenstveno nanaša. Predlog namreč določa vrsto zahtev, predvsem s področja varovanja

okolja, ki bi jih tudi najbolj usposobljeni izvajalci težko zagotovili in naj bi jih vseboval načrt organizacije gradbišča, na primer "vrsti lahkih in težkih tovornih vozil za dostavo gradbenega materiala in odvoz gradbenih odpadkov ter o uvrstitvi teh vozil v emisijsko stopnjo v skladu s predpisi, ki urejajo ES homologacijo in posamično odobritev motornih vozil". Navedene zahteve bi morale biti obravnavane v okviru projektne dokumentacije za izvedbo, v kateri bi bilo podrobno določeno za vsak posamezen primer, kaj oz. katere kriterije mora izvajalec izpolniti. Načrt organizacije gradbišča pa je dokument, ki ga načeloma⁷ izdelata izvajalec, in z njim dokaže, na kakšen način bo izpolnil podane zahteve.

Predlog uredbe tudi vnaša zmedo glede varstva in zdravja pri delu, saj bi, kot že predhodno navedeno, slednje moralo biti obravnavano predvsem v podzakonskih aktih ZVZD-1, pri čemer je ključen dokument glede tega na gradbišču varnostni načrt, določen z Uredbo o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih⁸. Posledično ni smiselno, da se to ponovno določa z Uredbo o gradbiščih in detajlno (ponovno) obdela v načrtu organizacije gradbišča.

PREDLOGI PREDANI MINISTRSTVU

Sklepno povzemam predloge, ki smo jih v Projektini skupini IZS za zakonodajo v zvezi s predlogom nove Uredbe o gradbiščih naslovili na Ministrstvo za okolje in prostor v mesecu marcu:

Iz uredbe oz. iz načrta ureditve gradbišča naj se izločijo vsa podrobna določila s področja varstva in zdravja pri delu, ki jih obravnava že varnostni načrt. V načrtu ureditve gradbišča naj se navede, kateri varnostni načrt je bil osnova za določitev zahtev varstva in zdravja pri delu.

V primeru odstopanj od varnostnega načrta, ki so nastala zaradi drugačne tehnologije gradnje, naj uredba zahteva ažuriranje varnostnega načrta.

V načrtu ureditve gradbišča je potrebno navesti, v kakšni obliki so upoštevane zahteve z vidika varovanja okolja, da v času

gradnje ne bodo preseženi mejni pogoji. Predlagamo, da se akti iz področja varstva okolja, ki jih je potrebno na gradbišču upoštevati, zapišejo v prilogi uredbe.

Jasno naj se definira, kako je z vodenjem gradbenega dnevnika. Vodi naj ga vsak izvajalec na gradbišču (vključno s podizvajalci), pri čemer nadzornik potrjuje zgolj gradbene dnevnik izvajalcev, s katerimi ima investitor sklenjene pogodbe, preostalim izvajalcem (podizvajalcem) pa njihov naročnik.

Zapisniki so del gradbenega dnevnika le, če so ti navedeni v dnevniku.

V uredbi je potrebno zahtevati tudi obveznost vodenja knjige obračunskih izmer v primeru cenovne klavzule cena na enoto, ki naj bo poenotene oblike.

Uredba mora prepoznati in zagotoviti udeležbo vodij del in nadzornikov vseh strok, ki so vključene ali tangirane z gradnjo. Njihovo sodelovanje mora biti predpisano in sledljivo. Poskrbljeno naj bo, da za svoje delo prevzemajo tudi odgovornost.

Uredba naj omogoča digitalno obliko gradbenega dnevnika in knjige obračunskih izmer ter digitalno dopolnilo gradbiščne table s QR kodo v primerih velikih projektov, kjer je udeležencev zelo veliko. Na gradbiščni tabli (ali povezavi, dostopni preko QR kode) naj bodo navedene vse odgovorne osebe faze projektiranja, nadzora in izvedbe in njihova podjetja ter koordinator za varstvo in zdravje pri delu. ■

1. Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21)
2. Pravilnik o gradbiščih (Uradni list RS, št. 55/08, 54/09 – popr., 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
3. Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US in 126/07)
4. Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 – popr., 65/20, 15/21 – ZDUOP in 199/21 – GZ-1)
5. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIUROKOE in 158/20)
6. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)
7. V obstoječem Pravilniku o gradbiščih je v 1. odstavku 6. člena jasno določeno, da načrt organizacije gradbišča izdelata izvajalec, v novem predlogu uredbe pa slednje ni definirano.
8. Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05 in 43/11 – ZVZD-1).

SODO JE OBJAVIL NOVO TEHNIČNO SMERNICO NAČRTOVANJE IN GRADNJA NN PODZEMNEGA ELEKTROENERGETSKEGA OMREŽJA

Obveščamo, vas da je na spletni strani SODO je objavljena nova tehnična smerica Načrtovanje in gradnja NN podzemnega elektroenergetskega omrežja.

BREZPLAČEN POSVET O NOVEM ZAKONU O VARSTVU OKOLJA (ZVO-2)

S 13. 4. 2022 je začel veljati Zakon o varstvu okolja (ZVO-2), ki je nadomestil obstoječi Zakon o varstvu okolja (ZVO-1). ZVO-2 prinaša tudi spremembe na področju upravnih postopkov izdaje in sprememb okoljevarstvenih dovoljenj v zvezi z industrijskim onesnaževanjem in imenovanje skrbnika varstva okolja.

Posvet o bistvenih novostih novega zakona bo potekal v spletni obliki **20. 4. 2022. Udeležba je brezplačna.** Predstavitve sofinancira Evropska Unija iz projekta spodbujanje recikliranja odpadkov v koristne proizvode in krožno gospodarstvo (IP LIFE Restart). Na posvet se lahko prijavite po telefonu (01 810 73 82) ali elektronski pošti posvet@life-restart.eu.

ZAKON O KATASTRU NEPREMIČNIN - POMOČ IZVAJALCEM INŽENIRSKEGA POSTOPKA

S pričetkom uporabe Zakona o katastru nepremičnin (ZKN) je 4. 4. 2022 pričela delovati tudi služba za pomoč izvajalcem inženirskega postopka.

Vsa vprašanja vezana na **Informacijski sistem kataster in Zakon o katastru nepremični (ZKN)** naj izvajalci inženirskega dela katastrskega postopka po 4. 4. 2022 naslovijo na e-mail pomoc.gu@gov.si.

V kolikor bomo vprašanja vezana na IS kataster prejeli na IZS ali GeoBlog, jih bomo v obravnavo preusmerili na GURS.

OBRAČUN DELA GEODETSKIH STORITEV

S 1. aprilom 2022 se je začel uporabljati Zakon o katastru nepremičnin. Želimo vam njegovo uspešno implementacijo v vsakdanje delo in čim manj motenj.

Za lažji obračun izvedenih geodetskih storitev je na spletni strani IZS www.izs.si si v rubriki Novice objavljen direkten dostop do normativnega dela cenika v „xls“ formatu. ■

DVIGUJEMO
GRAD
BENO
KUL
TU
RO

IZS SE VRAČA NA SEJEM MEGRA

Vabljeni na razstavni prostor IZS
med 21. – 23. aprilom.

Obiščite predavanje
**Predstavitve pomena inženirstva in
inženirskih poklicev v gradbeništvu**
pod taktirko Dejana Prebila,
ki bo **21. 4. ob 10.20.**

Več informacij:

IZOBRAŽEVANJA IZS

11. 5. 2022

Vse o zahtevkih za povišanje cen zaradi rasti cen kalkulativnih elementov – prek videokonference

12. 5. 2022

Pritrjevanje nosilnih in nenosilnih elementov z uporabo naknadno vgrajenih sider – prek videokonference

18. 5. 2022

Strokovna ekskurzija: Oglad sedeža podjetja Intra Lighting – na sedežu podjetja v Šempetru pri Gorici

1. 6. 2022

Načrtovanje podatkovnih centrov – prek videokonference

21. 6. 2022

Potresnoodporno projektiranje jeklenih konstrukcij s sipanjem v spojih brez poškodb

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete na:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija
I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Tajništvo

T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Predsednik zbornice

mag. Črtomir Remec
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka

mag. Barbara Škraba Flis
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Finančno računovodska služba

Irena Erzar
T: 031/784 302, 01/547 33 13
E: irena.erzar@izs.si
E: racun@izs.si

Zakonodaja

Dejan Prebil
T: 031/786 763, 01/547 33 23
E: dejan.prebil@izs.si
E: vprasanja@izs.si

Strokovni izpiti, vpisi v imenik

GRADBENA STROKA
Martina Babnik
T: 069/910 182, 01/547 33 19
E: martina.babnik@izs.si

OSTALE STROKE
Neža Časl Škodič
T: 069/910 181, 01/547 33 26
E: neza.casl@izs.si

Uskladičev podatkov in imeniku pooblaščenih inženirjev in vodij del

Vodja službe za javna pooblastila
Renata Gomboc Podmenik
T: 069/910 178, 01/547 33 11
E: renata.gomboc.podmenik@izs.si

Izobraževanje

PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE
Nejc Grilc
T: 069/910 180, 01/547 33 17
E: nejc.grilc@izs.si

KREDITNE TOČKE -
INDIVIDUALNE VLOGE
Maja Štempihar
T: 069/910 177, 01/547 33 17
E: maja.stempihar@izs.si

KREDITNE TOČKE - ZUNANJI
ORGANIZATORJI USPOSABLJANJ
Petra Kavčič
T: 069/910 175, 01/547 33 37
E: petra.kavcic@izs.si